

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: V. U., t. č. v Pobytovém středisku MV ČR, Rudé armády 1000, Kostelec nad Orlicí, zast. Mgr. Martinou Řehořovou, advokátkou se sídlem Antonína Dvořáka 1117/15, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se žaloby žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 10. 2013, č. j. OAM-295/ZA-ZA06-K01-2012, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 4. 8. 2014, č. j. 32 Az 19/2013 - 63,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Odměna advokátky Mgr. Martiny Řehořové **se určuje** částkou 4114 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Rozhodnutí krajského soudu

[1] Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 4. 8. 2014, č. j. 32 Az 19/2013 - 63, zamítl žalobu, kterou se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 10. 2013, č. j. OAM-295/ZA-ZA06-K01-2012. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl tak, že se stěžovateli mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje, neboť v jeho případě nebyl naplněn žádný ze zákonných důvodů pro její udělení.

[2] V odůvodnění napadeného rozsudku dospěl krajský soud k závěru, že se žalovaný případem stěžovatele podrobně zabýval a posuzoval jeho azylový příběh na základě výpovědí učiněných jím v nynějším řízení o mezinárodní ochraně, které konfrontoval i

s předchozími třemi neúspěšnými žádostmi stěžovatele podanými dne 7. 8. 2000, 19. 8. 2006 a 3. 5. 2011. Krajský soud dospěl k závěru, že opakovanou, v pořadí čtvrtou žádost o mezinárodní ochranu podal stěžovatel zcela účelově z důvodu legalizace svého pobytu a přání pobývat v České republice spolu s partnerkou a dcerou, které jsou českými občankami. Přitom stěžovatel ve všech žádostech uváděl v pozměněných verzích shodné důvody ohledně opuštění vlasti, a to obavu z pomsty osob, proti kterým ve vlasti dříve svědčil a jež byly propuštěny na svobodu, a svou gagauzskou národnost. Nově stěžovatel tvrdil, že v Moldavsku odmítl nastoupit k výkonu základní vojenské služby z důvodu svého náboženského vyznání (adventismus). Krajský soud však toto tvrzení považoval za účelové, jelikož stěžovatel na otázku výkonu základní vojenské služby poskytl v předchozích žádostech pokaždé jinou odpověď. Proto krajský soud důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu neshledal. Rovněž krajský soud neshledal ani důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu, jelikož stěžovatel není rodinným příslušníkem azylanta. Existence rodinných vazeb s dcerou a družkou, jež jsou občankami České republiky, není důvodem pro udělení azylu dle tohoto ustanovení. Krajský soud nezjistil ani skutečnosti, které by odůvodňovaly udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Ty zcela záleží na volné úvaze správního orgánu a na získání humanitárního azylu není právní nárok. Skutečnost, že má stěžovatel na území České republiky rodinné vazby, přitom nelze považovat za důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Rovněž nebyly naplněny ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a 14b zákona o azylu. Krajský soud se v této souvislosti ztotožnil s posouzením žalovaného, přičemž nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Z těchto důvodů krajský soud uzavřel, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území České republiky a nelze je zneužívat k legalizaci pobytu, neboť pro takový účel obsahuje právní řád jiné nástroje, konkrétně zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Stěžovatel, který pobýval na území České republiky neoprávněně, čímž porušoval český právní řád, si sám vyloučil možnost získat pobytový status dle tohoto zákona. Tato skutečnost jde plně k jeho tíži a není relevantním důvodem pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného k ní

[3] Stěžovatel v kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě uplatnil důvody podle ust. § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Naplnění důvodu pro podání kasační stížnosti popsaného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. spatřuje stěžovatel v tom, že žalovaný rozhodl v jeho věci bez dostatečné opory v důkazech, které jsou obsahem spisového materiálu. Proto je rozhodnutí žalovaného podle stěžovatele nepřezkoumatelné, nesrozumitelné a jako takové nezákonné. Již v doplnění své žaloby a stanovisku poukazoval stěžovatel na nedostatky v rozhodnutí žalovaného a i nadále setrvává v přesvědčení, že žalovaný a následně ani krajský soud nevzali v úvahu jeho tvrzení o pronásledování v zemi původu a o jeho odůvodněných obavách pro případ nuceného návratu. Stěžovatel je i nadále přesvědčen, že v Moldavské republice by byl ohrožen jeho život a zdraví, a to ze strany trestanců z dob dřívějšího válečného konfliktu, kteří měli být

pokračování

dle informací stěžovatele již propuštění a měli začít pátrat po jeho pobytu s tím, že vyjádřili svou vůli ke mstě a vyhrožovali jeho zabitím. Současná situace v zemi původu navíc stěžovateli neposkytuje víru v to, že by ho před případnou realizací výhrůžek těchto osob byly složky policie či státní orgány schopny ochránit. V zemi původu měl stěžovatel rovněž obtíže související s jeho gagauzskou národností, jelikož se na něj po válce mezi Gagauzy a Moldavany většina lidí špatně dívala. Zároveň měl stěžovatel další obtíže v důsledku svého náboženského smýšlení, neboť jako adventista odmítl nastoupit k výkonu základní vojenské služby, k níž byl povolán.

[4] Stěžovatel je navíc přesvědčen, že jeho případný nucený návrat do země původu by byl v rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a zároveň čl. 7, čl. 9 a čl. 16 Úmluvy o právech dítěte. Stěžovatel je totiž otcem nezletilé dcery narozené 21. 10. 2011, která by nuceným vycestováním stěžovatele ztratila možnost péče a kontaktu se svým otcem. S nezletilou dcerou se přitom stěžovatel pravidelně stýká, podílí se na její výchově a pomáhá jí i finančně. Nucené vycestování stěžovatele by tedy bylo pro něj i pro jeho nezletilou dceru zcela nesporně závažným zásahem do jejich rodinného života.

[5] Z těchto důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[6] Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný uvedl, že popírá její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ve všech částech výroku, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. V této souvislosti odkázal žalovaný na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení, a na vydané rozhodnutí. Dále žalovaný uvedl, že se v tomto případě jedná o čtvrtou žádost stěžovatele. Vzhledem k tomu, že stěžovatel uváděl stejné námítky, které již uplatnil ve správní žalobě, odkázal žalovaný na svoje písemné vyjádření k žalobě, přičemž trvá na závěru zde vysloveném. Žalovaný také připomenul, že krajský soud neshledal v jeho závěrech a postupu stěžovatelem namítanou nezákonnost ani vady řízení.

[7] Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatel je rovněž zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[9] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval její přijatelností ve smyslu § 104a s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo možné kasační stížnost

odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[10] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, jestliže ta svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze přitom pro stručnost odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS, z něhož mimo jiné plyne, že *„[p]řesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je - kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce - pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“* O přijatelnou kasační stížnost se tak může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může nastat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná též pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

[11] Nyní projednávaná kasační stížnost neobsahuje ohledně důvodů její přijatelnosti žádná tvrzení. Nejvyšší správní soud se proto mohl touto otázkou zabývat pouze v obecné rovině za použití výše nastíněných kritérií. Stěžovatel předně namítá hrozbu pomsty ze strany soukromých osob, proti kterým dříve svědčil v trestním řízení. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že se irelevancí pronásledování ze strany soukromých osob jako důvodu pro udělení azylu již dostatečně věnoval v řadě svých rozhodnutí (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, či rozsudek ze dne 19. 2. 2004, č. j. 7 Azs 38/2003 - 37), a to i ve vztahu k situaci v Moldavské republice (srov. např. závěry uvedené v rozsudku ze dne 31. 1. 2005, č. j. 4 Azs 227/2004 - 60, rozsudku ze dne 23. 2. 2005, č. j. 5 Azs 244/2004 - 39, nebo rozsudku ze dne 12. 5. 2005, č. j. 2 Azs 284/2004 - 47). Přijatelnost kasační stížnosti nezakládá ani námitka stěžovatele ohledně rodinných vazeb, které na území České republiky má. I k této otázce

pokračování

se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně vyjádřil, přičemž konstatoval, že rodinné vazby s občany České republiky nejsou bez dalšího důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (srov. např. rozsudek ze dne 24. 10. 2005, č. j. 4 Azs 35/2005 – 50, nebo rozsudek ze dne 7. 12. 2006, č. j. 2 Azs 301/2005 – 49).

[12] Co se týče stěžovatelova tvrzení ohledně porušení jeho práva na soukromý a rodinný život podle čl. 8 Úmluvy a práv jeho nezletilé dcery podle čl. 7, čl. 9 a čl. 16 Úmluvy o právech dítěte, je nutné hodnotit tuto argumentaci ve vztahu k ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, podle kterého je důvodem pro udělení doplňkové ochrany také skutečnost, že by bylo vycestování cizince v rozporu s mezinárodními závazky ČR. Nejvyšší správní soud se ve své judikatuře reflexí práva na soukromý a rodinný život ve vztahu k udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. d) zákona o azylu již zabýval. V rozsudku ze dne 8. 6. 2011, č. j. 2 Azs 8/2011-55, přitom uvedl, že se musí orgány veřejné moci při rozhodování o podmínkách udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. d) zákona o azylu zabývat také otázkou, zda je zásah do výkonu práva na rodinný život, chráněného čl. 8 Úmluvy, nezbytný v demokratické společnosti a zda je předmětné opatření (tj. povinnost vycestování cizince) přiměřené sledovanému legitimnímu cíli. V rámci posuzování této otázky je nutné hledat spravedlivou rovnováhu mezi zájmem státu na ochraně veřejné bezpečnosti, veřejného pořádku a předcházení zločinnosti na straně jedné a zájmem žadatele na ochraně rodinného života na straně druhé. Nejvyšší správní soud v tomto rozhodnutí citoval také relevantní judikaturu ESLP (*Berrehab proti Nizozemsku*, rozsudek ze dne 21. 6. 1988, stížnost č. 10730/84), ze které vyplývá, že vnitrostátní orgány mají při rozhodování o otázce, zda je zásah do výkonu práva chráněného čl. 8 Úmluvy nezbytný v demokratické společnosti a zda je předmětné opatření přiměřené sledovanému legitimnímu cíli, určitý prostor pro uvážení. Podle citované judikatury ESLP je tedy nutné ověřit, zda sporná opatření zachovávají spravedlivou rovnováhu mezi dotčenými zájmy, tedy mezi právy dotčené osoby chráněnými Úmluvou na straně jedné a zájmy společnosti na straně druhé. V nyní projednávané věci stěžovatel argumentoval porušením svého práva na soukromý a rodinný život i právy své nezletilé dcery jak v řízení před žalovaným, tak v řízení před krajským soudem. Oba orgány se těmito námitkami stěžovatele ve svých rozhodnutích zabývaly a svá rozhodnutí vedoucí k neudělení mezinárodní ochrany v tomto směru řádně zdůvodnily. Žalovaný přitom přihlédl i k charakteru vztahu stěžovatele s družkou a nezletilou dcerou a možnosti udržovat vzájemné kontakty i ze země původu. Krajský soud při svém rozhodování zohlednil také možnost stěžovatele legalizovat svůj pobyt na území ČR za účelem realizace svého rodinného života prostřednictvím zákona o pobytu cizinců, která byla zmařena jenom v důsledku protiprávního jednání stěžovatele. Žalovaný i krajský soud se tedy rodinnými vazbami stěžovatele zabývali, přičemž je na základě provedeného dokazování neshledali takovými, aby bylo neudělení doplňkové ochrany stěžovateli v rozporu s mezinárodními závazky.

[13] Co se týče tvrzení stěžovatele, že měl v zemi původu také obtíže související s jeho gagauzskou národností a náboženským smýšlením, pro které odmítl nastoupit k výkonu základní vojenské služby, ani v tomto směru nelze stěžovateli přisvědčit. Jak krajský soud, tak žalovaný se ve svých rozhodnutích uvedenými námitkami zabývali, přičemž své závěry o jejich nedůvodnosti dostatečně podložili jak současnými i minulými tvrzeními stěžovatele, tak důkazy o situaci v Moldavské republice, z nichž nevyplývalo, že by

stěžovateli hrozilo reálné riziko pronásledování z důvodu jeho národnostní či náboženské příslušnosti.

[14] Ke kasační námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku uplatněné v souvislosti s přezkumem postupu žalovaného v řízení o udělení mezinárodní ochrany Nejvyšší správní soud uvádí, že eventuální nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu může za určitých okolností naplnit důvody přijatelnosti kasační stížnosti, a to dokonce i za situace, kdy to stěžovatel ani výslovně nenamítne. Ve smyslu shora citovaného usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, totiž bude kasační stížnost posouzena jako přijatelná tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2010, č. j. 1 Azs 20/2010 - 238). V daném případě však Nejvyšší správní soud v této rovině posuzování napadený rozsudek nepřezkoumatelným neshledal, neboť krajský soud námitku týkající se zákonnosti a správnosti postupu žalovaného vypořádal a nezatížil napadený rozsudek ani jinými vadami, které by mohly způsobit jeho nepřezkoumatelnost.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Nejvyšší správní soud proto podanou kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost, aniž se mohl zabývat jeho důvodností.

[16] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

[17] Krajský soud ustanovil usnesením ze dne 25. 11. 2013, č. j. 32 Az 19/2013 - 15, zástupkyní stěžovatele advokátku Mgr. Martinu Řehořovou a v takovém případě platí její odměnu včetně hotových výdajů stát (ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s.). Podle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, náleží advokátce odměna za jeden úkon právní služby (písemné podání ve věci samé - kasační stížnosti) ve výši 3100 Kč a náhrada hotových výdajů 1 x 300 Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky). Protože advokátka je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšuje se její odměna o částku odpovídající této dani, kterou je povinna odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty ve znění pozdějších předpisů, tj. o 714 Kč. Celková částka odměny tedy činí 4114 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. listopadu 2014

pokračování

2 Azs 167/2014 - 25

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu

OPRAVNÉ USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl předsedou senátu JUDr. Karlem Šimkou v právní věci žalobce: **V. U.**, zast. Mgr. Martinou Řehořovou, advokátkou se sídlem Antonína Dvořáka 1117/15, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se žaloby žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 10. 2013, č. j. OAM-295/ZA-ZA06-K01-2012, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 4. 8. 2014, č. j. 32 Az 19/2013 - 63,

t a k t o :

- I. Výrok III. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2014, č. j. 2 Azs 167/2014 - 22, **se opravuje** tak, že se místo částky „4.114 Kč“ uvádí částka „3.400 Kč“.
- II. Odstavec 17 odůvodnění usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2014, č. j. 2 Azs 167/2014 - 22 **se opravuje** tak, že se předposlední věta vypouští a místo částky „4.114 Kč“ v poslední větě uvedeného odstavce se uvádí částka „3.400 Kč“.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením ze dne 20. 11. 2014, č. j. 2 Azs 167/2014 - 22, Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 4. 8. 2014, č. j. 32 Az 19/2013 - 63.

Podle § 54 odst. 4 s. ř. s. předseda senátu opraví v rozsudku i bez návrhu chyby v psaní a počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti. Týká - li se oprava výroku, vydá o tom opravné usnesení.

V písemném vyhotovení rozsudku došlo ke zjevné nesprávnosti, spočívající v tom, že Nejvyšší správní soud nesprávně vyčíslil odměnu advokátky jakožto subjektu, který není plátcem DPH. Protože jde o zřejmou nesprávnost, patrnou ze spisu a z žádosti advokátky ze dne 12. 12. 2014, byla provedena oprava tímto usnesením.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. ledna 2015

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu